

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/95/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511216852
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2511216852.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Zlatice Javorovej a sudcov JUDr. Daši Kontríkovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: E. B., rod. I., nar. XX. I. XXXX, trvalo bytom B., L. D. W. XX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou: Mgr. C. E., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Trnava, o 3 197,05 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo 4. novembra 2014 č. k. 12C/17/2012-100 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. žalobu (ktorou sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala zaplata sumy 3 197,05 eur spolu s úrokom z omeškania 14,25% ročne od 1.3.2008 do zaplata a náhrady trov konania) zamietol a II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 vety prvej, § 101 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v znení platnom účinnom do 31.12.2007; § 1, § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zák. č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“); čl. 2 písm. b/ a c/, čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z 5.4.1993 (ďalej len „smernica“); ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoOS“), účinného od 1.5.2014 a poukazom na čl. V bod 28 a čl. VI bod 33 a nepredloženie žalobkyňou všeobecných obchodných podmienok právnej predchodkyne žalobkyne. Vecne dôvodil uzavretím Zmluvy o spotrebnom úvere medzi právnou predchodkyňou žalobkyne (ĽUDOVÁ BANKA a.s., Bratislava, neskôr VOLKSBANK Slovensko a.s., Bratislava) a žalovanou dňa 5.4.2005 pod č. 295269, ktorú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, uzavretú predmetnou spoločnosťou v rámci svojej podnikateľskej činnosti so žalovanou v postavení spotrebiteľa, s poukazom na čo a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou je v danom prípade ZoSÚ, ako i § 52 a nasl. O. z., má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obch. z. (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzoval podľa príslušných ustanovení O. z. a ZoSÚ. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobkyňa nadobudla pohľadávku z uvedenej zmluvy voči žalovanej zmluvou o postúpení pohľadávky z 29.2.2008, ďalej, že právna predchodkyňa žalobkyne na základe uvedenej zmluvy o spotrebnom úvere poskytla žalovanej úver 4 979,09 eur s úrokovou sadzbou 11,25% ročne, RPMN 12,24%, ktorý bola žalovaná povinná splácať v 59. mesačných splátkach po 111,03

eur, počnúc 15.5.2005, s konečnou splatnosťou 15.3.2010, že právna predchodkyňa žalobkyne listom zo 6.2.2008, adresovaným žalovanej vyhlásila dňom 12.2.2008 mimoriadnu splatnosť všetkých pohľadávok z dôvodu omeškania so splácaním záväzkov vzniknutých na základe zmlúv uzatvorených s P. J. a.s. a týmto dňom zároveň vypovedala zmluvu o bežnom účte č. 3290061904, uzavretú so žalovanou. Žalobkyňou uplatnená pohľadávka 3 197,05 eur pozostávala z neuhradenej istiny 3 130,39 eur, úroku 24,66 eur a úroku z omeškania 42 eur, žalovaná sa dostala do omeškania tým, že neuhradila mesačnú splátku splatnú 15.1.2008, z úhrad žalovanej bola na istinu započítaná suma 1 848,70 eur. Dôvodil, že nároky uplatnené žalobkyňou v konaní, vyplývajúce z predmetnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy sa stali splatnými dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávok jej právnou predchodkyňou dňa 12.2.2008 v zmysle jej listu zo 6.2.2008, hoci v prílohe zmluvy o postúpení pohľadávok bol uvedený dátum ukončenia zmluvy až 15.2.2008, právna predchodkyňa žalobkyne mohla svoje právo, t. j. uplatnenie pohľadávky voči žalovanej, prvýkrát vykonať dňa 13.2.2008, t. j. deň po vyhlásení splatnosti úveru a nakoľko zmena v osobe veriteľa nemá vplyv na plynutie premlčacej doby, žalobkyňa sa mohla domáhať plnenia od žalovanej najneskôr do 13.2.2011, žaloba však bola súdu doručená až dňa 23.12.2011, t. j. po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby v zmysle § 100 a § 101 O. z.. Na premlčanie nárokov žalobkyne uplatňovaných v tomto konaní, súd prvého stupňa prihliadol z úradnej povinnosti v zmysle § 5b ZoOS, účinného od 1.5.2014, a z dôvodu premlčania žalobkyňou uplatneného nároku žalobu zamietol. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 151 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne úspechom žalovanej v konaní, ktorá si však náhradu trov konania neuplatnila, preto jej ju nepriznal, keďže o náhrade trov konania súd rozhoduje iba na návrh.

Proti tomuto rozsudku podala v celom jeho rozsahu včas odvolanie iba žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe, alternatívne navrhla jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodila nesprávnym právnym posúdením a nedostatočne zisteným skutkovým stavom súdom prvého stupňa. S poukazom na § 387 ods. 1, § 397 Obch. z. zastávala názor, že na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah a to aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukázala na uzavretie zmluvy 5.4.2005, pričom v období do 31.12.2007 sa podľa nej vzťahovali ust. §§ 52 - 54 O. z. len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v 8. časti O. z., ako aj na zmluvu podľa § 55 O. z., avšak zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku, v dôsledku čoho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ust. § 879f ods. 3 O. z.. Mala za to, že novelizovaným ust. § 52 ods. 1 O. z. sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008, tzn. že pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak v danom prípade nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. §§ 52 - 54 O. z.. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú ustanoveniami Obch. z. bez ohľadu na povahu účastníkov. Pokiaľ podľa názoru súdu prvého stupňa došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ku dňu 12.2.2008, premlčacia doba by uplynula až dňa 13.2.2012, tzn. ku dňu podania žalobného návrhu (23.12.2011), nemožno uplatnený nárok považovať za premlčaný. Súd na daný prípad aplikoval ust. § 5b ZoOS a žalobkyňa nemôže súhlasiť s tým, aby v danom prípade súd postupoval v zmysle takéhoto ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť 1.5.2014. Poukázala na čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1, čl. 46, čl. 47 ods. 3, čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 ods. 1, čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24.5.1995 PL.ÚS 16/95, z 3.3.1996 PL.ÚS 36/95 a z 8.3.2011 III.ÚS 348/06-42. Mala za to, že aplikáciou ustanovenia § 5b ZoOS dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu, k porušeniu zákazu diskriminácie, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania. V plnej miere sa stotožnila s názorom sudcu Ústavného súdu SR Milana Lálíka, že zákonodarcovia a súdy Slovenskej republiky v oblasti ochrany spotrebiteľa zašli už tak ďaleko, že sa dotýkajú samej podstaty a primeranosti práva a absolútne nevýchovne, paternalisticky a v rozpore so zásadou rovnosti a zásadou, podľa ktorej právo patrí bdelym, ktoré by mali platiť aj pre privilegovaného spotrebiteľa, spotrebiteľa neprípustne zvýhodňujú v porovnaní s veriteľom, ktorému reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez príslušenstva. Spotrebiteľovi tak umožňujú legálne sa obohatiť na úkor veriteľa za asistencie súdov. Priamym aplikovaním § 5b ZoOS súd tak porušil

zásadu ustanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Navyše vzniká reálna hrozba, že súd by tak spôsobil navrhovateľovi škodu. S poukazom na to, že žalobkyňa si uplatnila svoj nárok žalobou z 23.12.2011, pričom predmetné ustanovenie § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až 1.5.2014, žalobkyňa nesúhlasila s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Bola názoru, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia O. z., týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obch. z, keďže ide o zmluvu o úvere a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 3/2011 z 28.4.2011, 6MCdo 4/2012 z 27.3.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/132/2013 z 21.11.2013, rozhodnutie rovnakého súdu z 30.10.2013 sp. zn. 15Co/28/2013 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 20.2.2014 sp. zn. 9Co/138/2013. Vzhľadom na uvedené následne v rámci 4-ročnej premlčacej doby nemožno nárok žalobkyne považovať za premlčaný, žalobkyňa si v konaní uplatnila svoj nárok žalobou z 23.12.2011, pričom ust. § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až dňa 1.5.2014, žalobkyňa preto nesúhlasila s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci, poukázala na časové obdobie, ktoré uplynulo odo dňa podania žalobného návrhu až zo dňa rozhodnutia vo veci.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila, odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania žalobkyne (§ 212 ods. 1 O. s. p.) v spojení so závislým výrokom o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie súdu prvého stupňa, použitej týmto na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia a urobenej súčasťou odôvodnenia napadnutého rozsudku. Takáto argumentácia nevykazovala žiadne skutkové, právne ani logické medzery, takže odvolaciemu súdu by zásadne postačovalo i len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa s odvolaním sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.). Len pre nutnosť aspoň stručného vyporiadania sa i s námietkami z odvolania (ktorá je tu inak v každej odvolacích súdmi prejednávanej veci), ako aj pre úplnosť, sa potom žiada doplniť (§ 219 ods. 2 O. s. p.) nasledovné :

Odvolací súd nepovažuje za akceptovateľnú argumentáciu žalobkyne, podľa ktorej by samotná povaha diskutovaného právneho vzťahu (založeného zmluvou jej predchodkyne a žalovanej) ako tzv. absolútného obchodu mala privodiť nutnosť posudzovania všetkých okolností takéhoto vzťahu podľa právneho predpisu upravujúceho samotný použitý zmluvný typ (ktorým má byť v tomto prípade Obch. z.).

Podľa § 52 ods. 2 vety tretej O. z. na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Práve odcitované ustanovenie je síce súčasťou základného predpisu občianskeho hmotného práva Slovenskej republiky a to konkrétne piatej hlavy prvej časti zákona, venovanej spotrebiteľským zmluvám (pokiaľ ide o jeho účinnosť) až od 1. apríla 2015 (tu por. čl. II bod 1 a čl. XIV zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 151/2014 Z. z., ďalej tiež len „zákon č. 102“), takýto termín účinnosti bol výsledkom rozhodnutia sa zákonodarcu (Národnej rady Slovenskej republiky, ďalej len „NR SR“) odsunúť účinnosť zákona, prijatého 25. marca 2014 a majúceho v tu diskutovanej časti pôvodne nadobudnúť účinnosť už 12. júna 2014 (tu por. pôvodné znenie zákona č. 102) ďalším zákonom, schváleným 14. mája 2014 (necelé dva mesiace po prijatí novelizovaného zákona) a v časti vyhradenej novelizácii zákona č. 102 sa obmedzujúcim výlučne na zmenu znenia článku XIV pôvodného zákona, obsahujúceho úpravu jeho účinnosti (pričom tu k doplneniu vládneho návrhu zákona o článok novelizujúci zákon č. 102 došlo až na základe prílohy uznesenia Ústavnoprávneho výboru NR SR, ďalej len „Úpv“ č. 419 zo 6. mája 2014, odôvodňujúceho potrebu zmeny, o ktorej je reč, konštatovaním, že tu (citované z uznesenia) „ide o spresnenia účinnosti jednotlivých ustanovení vzhľadom na legislatívny proces“, tu napokon por. príslušné dokumenty k parlamentnej tlači č. 897 na webovom sídle NR SR).

Odklad účinnosti zákonného ustanovenia, celkom nepochybne motivovaného záujmom na posilnení ochrany spotrebiteľov, tesne predtým, než toto malo začať regulovať ním upravované vzťahy, však nebol pri posudzovaní problému predostretého v prejednávanej veci tak dôležitým, ako zmysel úpravy (ratio legis), taktiež zanesenej do vládneho návrhu zákona až v neskoršom štádiu legislatívneho procesu a odôvodnenej v prílohe uznesenia Úpv č. 391 z 11. marca 2014 (i tu citované z uznesenia) takto : „Výslovne sa ustanovuje, že na všetky právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo s touto zmluvou súvisiace, najmä na vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, sa vždy použijú prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z tohto dôvodu sa bude vždy preferovať priorita O. z., ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, a to na celý režim právneho vzťahu, aj keby sa na právny režim mohla použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Z toho plynie, že O. z. aj pri posudzovaní otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne.“ (tu por. príslušné dokumenty na webovom sídle NR SR k parlamentnej tlačí č. 820).

Takto koncipovaná úprava je nepochybným vyjadrením požiadavky zákonodarcu, aby súdy aj v právnych vzťahoch vyznačujúcich sa na jednej strane tým špecifikom, že je v nich jednou zmluvnou stranou spotrebiteľ (ak by mali mať status spotrebiteľa obe či všetky, nemohlo by už ísť o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle definície ust. § 52 ods. 1, 3 a 4 O. z.) a na strane druhej tým, že sú podraditeľné pod úpravu obchodného práva (najmä Obch. z.), aplikovali prednostne (rozumej na úkor alternatívnej a z podstaty veci odchyľnej úpravy normami obchodného práva) ustanovenia O. z.. Nejde teda o vyradenie obchodného práva ako také, ale len o to, aby sa na vzťahy s účasťou spotrebiteľa popri normách obchodného práva, ktorých použitie je z povahy veci nutné (pretože O. z. úpravu konkrétnej otázky neobsahuje vôbec, ako je to aj v prípade tu posudzovaného zmluvného typu zmluvy o úvere, upravenej len v Obch. z., ku ktorej O. z. pozná iba inak konštruovanú obdobu v podobe zmluvy o pôžičke) nepoužívali tiež k nim prináležiace doplnkové normy, ktoré pozná jeden i druhý právny predpis (O. z. aj Obch. z., resp. pri záujme na absolútnej presnosti O. z. na jednej a Obch. z. spolu s ďalšími normami obchodného práva na druhej strane), ale tu došlo k uprednostneniu noriem toho prvého.

Práve takáto právna konštrukcia, existujúca tu už aj v čase pristupovania odvolacieho súdu k rozhodovaniu o odvolaní v tejto konkrétnej veci (pre ktorý je - rovnako ako pre súd prvého stupňa - rozhodujúci stav v čase vyhlasovania jeho rozsudku, tu por. § 154 ods. 1 a § 211 ods. 2 O. s. p.), však spôsobovala i nepoužiteľnosť tých záverov z rozhodnutí spomínaných v odvolaní, ktorých podstatou bola potreba vzťahovania na právne vzťahy obdobné tomu z prejednávanej veci úpravy o premlčaní z Obch. z., pretože takáto skoršia judikatúra (vo všetkých prípadoch spadajúca do obdobia pred prijatím vyššie diskutovanej novelizácie zákonom č. 102 a tým skôr i pred odsunom pôvodne zamýšľaného času účinnosti zákonom č. 151/2004 Z. z.) bola novšou legislatívnou úpravou (uzákoňujúcou presný opak skôr judikovaného) prekonaná. Pre úplnosť sa v tejto časti žiada uviesť, že z rovnakého dôvodu nemožno vo vzťahu k tu diskutovanej otázke dosť dobre naďalej trvať ani na tom závere tunajšieho odvolacieho súdu, urobenom súčasťou jeho rozsudku z 12. marca 2014 č. k. 10Co/130/2012-104 a argumentačne podopretom i závermi z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky v jeho veci sp. zn. 32Cdo 3337/2010, podľa ktorého predpisom majúcom sa použiť u vzťahu s režimom tzv. absolútneho obchodu aj na premlčanie má byť Obch. z. (nakoľko po vyššie spomínanej zmene tuzemskej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa síce naďalej platí pravidlo nemožnosti posudzovania väčšej výhodnosti určitej úpravy pre spotrebiteľa podľa toho, na ktorej strane procesnoprávneho vzťahu stojí, priamo zákonom tu bolo ale ustanovené nové kritérium, ktoré za predpis s parametrom väčšej priaznivosti pre spotrebiteľa určuje O. z. - čo inak dovedené do dôsledkov znamená, že ak skôr u dodávateľa i spotrebiteľa bolo treba usudzovať na existenciu štvorročnej premlčacej doby podľa Obch. z., v tomto došlo k zmene len akceptovaním u oboch iba kratšej trojročnej lehoty podľa O. z. a takto aj spotrebiteľ, zamýšľajúci uplatňovať svoje práva voči dodávateľovi bude konfrontovaný s nutnosťou skoršieho uplatnenia práva v záujme predídenia riziku jeho premlčania, než by to bolo pri rýdzom postupe podľa noriem práva obchodného).

Nebol pritom dôvod nepostupovať podľa vyššie priblíženej úpravy, majúcej charakter záväzného interpretačného pravidla pre všetky orgány aplikácie práva (teda v neposlednom rade i pre súdy) a takto i pravidla nie čisto hmotnoprávneho (napriek jeho zakomponovaniu do zákona tradične vnímaného ako súčasť práva hmotného), ak táto v čase rozhodovania odvolacieho súdu bola platnou a účinnou, princíp prezumpcie ústavnosti právnych predpisov tu (odchylným vyjadrením sa Ústavného súdu Slovenskej republiky k otázke súladnosti zákona s ústavou, resp. s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská

republika viazaná) narušený nebol a práve podaný výklad bolo treba považovať i za eurokonformný (v tejto súv. por. najmä čl. 169 ods. 1 a 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorej konsolidované znenie bolo publikované pod č. 2010/C83/ 01 Úradného vestníka Európskej únie).

Podľa názoru odvolacieho súdu potom neobstála ani druhá odvolacia námietka žalobkyne, teda tá, že aplikáciou ust. § 5b ZoOS (zaneseného do zákona taktiež zákonom č. 102, i keď v tomto prípade s účinnosťou od 1. mája 2014 a bez posúvania takéhoto času na neskorší, v tejto súv. por. čl. VIII bod 12 a čl. XIV zákona č. 102) i v konaniach začatých pred nadobudnutím jeho účinnosti dochádza k porušeniu zákazu retroaktivity i rovnakého postavenia účastníkov súdneho konania.

Nerovnovážnosť postavenia dodávateľa a spotrebiteľa v konaní vedenom medzi takýmito osobami tu nepochybne je, táto však nie je zásahom do stavu skoršej reálnej rovnováhy, ale pokusom zákonodarcu dostať záväzkom Slovenskej republiky, vyplývajúcim z už vyššie spomínanej Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorých podstatou je obnoviť, či presnejšie nastoliť rovnováhu, ktorá tu už v čase vstupovania účastníkmi neskoršieho procesnoprávneho vzťahu do vzťahu vedúceho k vzniku sporu a ani neskôr nebola. Faktorom spôsobujúcim nerovnováhu tu okrem ekonomickej sily oboch pomeriavanych subjektov je predovšetkým nerovnosť úrovni ich právneho vedomia (v jednom prípade podnikateľského subjektu, disponujúceho spravidla dostatočným odborným a najmä právnym aparátom, spôsobilým sa postarať primárne o koncipovanie zmlúv, čo do podoby prakticky nanucovaných druhej strane vzťahu a sekundárne i o kvalifikované uplatňovanie prípadných nárokov, v druhom prípade potom spotrebiteľa s nepomerne nižším stupňom právneho vedomia). Odvolaním namietanú úpravu si potom vynútilo nielen to, čo so spomínanou nízkou úrovňou právneho vedomia spotrebiteľov súvisí, teda to, že neznalosť iných právnych aspektov právneho vzťahu s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou vylučuje tiež možnosť vyjdenia z predpokladu vedomosti spotrebiteľa o tom, čo vôbec premlčanie je (takže nech aj principiálne neznalosť zákona neospravedlňuje, v tomto prípade zákonodarca urobil evidentnú výnimku), ale predovšetkým to, že pohľadávky voči spotrebiteľom na súdoch v nemalom počte prípadov neuplatňujú ich pôvodní zmluvní partneri (skutoční dodávatelia), ale subjekty nadobúdajúce takéto pohľadávky hromadne a zjavne za účelom dosiahnutia zisku, nie až tak výnimočne i za cenu vedomosti o premlčaní pohľadávky a pri jej uplatnení sa prakticky spoliehajúce buď na procesnú pasivitu spotrebiteľa, alebo na spornú interpretáciu právnej úpravy majúcej sa v konkrétnej veci použiť).

Argumentácia z odvolania však i pri námietke údajnou retroaktivitou zamlčovala ten fakt, že v tomto prípade nedochádza k posudzovaniu právneho vzťahu vzniknutého pred účinnosťou novej právnej úpravy podľa takejto úpravy čo do otázok vzniku vzťahu ako takého a práv a povinností do nadobudnutia účinnosti zmeny (kedy by sa dalo súhlasiť s odvolateľkou, žeby už o netolerovateľnú retroaktivitu šlo), ale sa tu mení len zákonom ustanovený mechanizmus pri prihliadaní na (o. i.) faktor prechodu uplatňovaného práva do polohy tzv. naturálnej obligácie (čiže práva reálne vymožitelného do polohy práva, ktorému práve takýto atribút chýba). Úspechu postupu podľa § 5b ZoOS ide pritom pomerne ľahko zabrániť včasným uplatnením práva (rozumej nevyčkávaním tým, kto má na tom záujem, až na koniec premlčacej doby alebo na čas len krátko takémuto koncu predchádzajúci), pretože v takom prípade tak súd, ako aj práva aspoň elementárne znalý žalovaný možnosť účinného uplatnenia úpravy o premlčaní mať nemôže (a najmä žalovanému tak neostane iné, než sa brániť vecne, teda námietkami proti samotnej podstate uplatneného práva).

Vedený všetkými týmito úvahami preto odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol správne, ak žalobu v tejto veci napadnutým rozsudkom zamietol. Nakoľko to isté sa týkalo i rozhodnutia o trovách konania, podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako celok potvrdil.

Pri takomto výsledku odvolacieho konania v ňom (tak ako aj v konaní prvostupňovom) plný úspech zaznamenala žalovaná, keď žalobkyňa s požiadavkou z odvolania neuspela ani len čiastočne. Bola to preto ona, komu vzniklo i právo na náhradu trov odvolacieho konania (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., prvého z nich vymedzujúceho pravidlo podporného použitia ustanovení o trovách konania na súde prvého stupňa aj na odvolacie konanie a druhého naopak zásadu zodpovednosti za výsledok tzv. sporového konania, podľa ktorej plne úspešný účastník má právo na náhradu v konaní mu vzniknutých a na uplatňovanie či obranu práva účelne vynaložených trov). Odvolací súd jej ale náhradu nepriznal a to pre nepodanie návrhu na priznanie náhrady (nutná procesná podmienka podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) i pre neexistenciu žiadnych preukázateľných trov odvolacieho konania, majúcich tejto účastníčke vzniknúť.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.